

er derfor ogsaa Tilhænger af, at store, betydningsfulde, principielle Spørgsmaal rives ud fra Rigsdagens Magtomraade og lægges i Hænderne paa Vælgerne til direkte Afgørelse.

Jeg tror, der i det menige Folks Hjerter brænder en Trang til at gøre det rette.

Der kan være Perioder, hvor Røgen fra denne Brand ligger fladt hen ad Jorden. Naar Kvinderne nu kommer til, skal de — som den friske Vind — puste paa Baalet, saa det flammer højt mod Himlen og lueforgylder alt, hvad der hedder offentligt Liv i Danmark.

For at kunne gøre det, skal Kvinderne ikke efterligne Mændene. De skal tværtimod være sig selv. Al sand Menneskelighed bestaar deri, at man er sig selv. Kvinderne skal blive ved med at være Kvinder, ogsaa efter at de har faaet Stemmeret. De skal blive ved med at repræsentere Hjemmet, Børnene, Slægten og alt hvad dertil hører.

Mine Damer! De har i disse Dage overbevist mig om, at det er netop det, De vil. Derfor takker jeg Dem. Og derfor glæder jeg mig over, at jeg — efter Eyne og Lejlighed, som en beskeden menig Soldat — har faaet Lov til at medvirke i den Hær, der har arbejdet for Kvindens politiske Ligestilling med Manden!

Og saa vil jeg — hvis jeg ikke trætter Dem — sige Dem endnu ét: Naar De om en føje Stund staar midt i det politiske Livs Kamp, saa vil De høre en Røst, der raaber til Dem: *Dette er umuligt*. Ethvert Fremskridt, enhver ny Tanke er bleven hilst med dette Raab. Stavnsbaandets Løsning, Slaveriets Afskaffelse, Grundlovens Givelse, ja og Kvindens Ligestilling med Manden — alt dette har „den praktiske Politiker“ stemplet som Utopier, smukke Drømme, til Husværelse for enfoldige Hjerter, men — praktisk uigennemførligt! Erfaringen har vist, at de Krav, der har Livskraft i sig og bæres frem af varmhjertede Mænd og Kvinder — de sønderbryder tilsidst Modstanden, saa det umulige bliver muligt, det uigennemførlige bliver gennemførligt. Læg Dem denne Erfaring paa Sinde, thi den lyser ud af alle Historiens Blade. Skriv den i deres Hjerter. De vil da ikke fare sammen, naar De hører De politiske Grædekøns advarende Sirenehy, men De vil se opad mod de høje Maal, efter hvilke De skal styre, hvis De vil bringe Verden fremad.

De første Bestræbelser for Kvinders Deltagelse i det politiske Liv.

Nu, da Kvindens Stemmeret i al Fald nominelt er vedtaget, kan det have en vis Interesse at se de første Tilløb, der for 40 Aar siden gjordes her i Danmark til Kvindens politiske Deltagelse. Det var paa Grundlovsdagen 1876, Frøken Liljencrantz var et Par Maaneder før bleven Formand i den socialistiske Kvindeforening, og en af hendes første Bestræbelser gik ud paa at skaffe Foreningen sin egen Fane som Samlingsmærke. Denne Fane skulde første Gang benyttes ved Grundlovsfesten. Men der rejste sig en voldsom Storm herimod i det sociale Partis Centralbestyrelse. Egentlig vedkom Sagen dem slet ikke, men en Mand var fremkommet med en Forespørgsel om, hvorvidt det skulde „tillades“ Kvinderne at gaa med i Grundlovstoget med deres egen Fane, og efter ham tog vist en 30 Medlemmer Ordet, de fleste talte imod, men nogle faa for Sagen. Frk. L. forsvarede med største Energi Kvinders absolute Ret til at deltage med deres egen Fane i Toget, og da de indtegnede Taleres Række var sluttet, tog Centralbestyrelsens Formand, Louis Pio, Ordet og sagde, at egentlig var hele denne Diskussion yderst overflødig. Kvinderne havde aldeles ikke ansøgt om Tilladelse til at gaa med i Toget, de havde kun meldt, at de *agtede* at gøre det, og det var deres Ret, eftersom det var slaaet fast, at enhver Forening, som vedkendte sig de socialistiske Grundsatninger, havde Ret til at gaa med i Grundlovstoget. Desuden skulde man hellere hilse Kvindernes Deltagelse med Glæde i Stedet for at holde dem nede paa Storborgermaner. Og saa blev der ikke mere Diskussion om den Sag.

Fanen blev anskaffet. Det var en smuk rød Fane, som bar den af Frk. L. foreslaaede Indskrift: „Ingen Sejrsuden Kamp“. Rygtet om Fanen var sivet ud i Byen, og det paastodes, at Frk. L. skulde bære den, hvilket ikke var Tilfældet. Men det havde vakt stor Nysgerrighed og Masser af Mennesker gik hen for at glo paa Kvindetoget, hvor de ventede at se Baronesse Liljencrantz med Fanen. To af Fagforeningerne, Bygningssnedkerne og en anden, dannede en Slags Æres- og Sikkerhedsvagt, som omgav Kvindetoget for at forhindre, at de blev

forulempede, hvilket dog ikke kunde forhindre, at et Fruentimmer trængte sig frem til første Række af Kvindetoget og gav et af Bestyrelsesmedlemmerne en knaldende Lussing. Det skikkelige Bestyrelsesmedlem slog ikke igen, saa der blev ikke mere ud af det.

Ved den slesviske Sten i Dyrehaven samledes Socialisterne, og da Kvindeforeningen togede op, lød der livlige Hurraraab. Mange havde samme Anskuelser som Pio med Hensyn til Kvindesagen, og Modstanderne turde ikke demonstrere derimod, saa alt gik fredeligt og harmonisk.

Thora Dietrichson.

Kvinderne og Retsreformen.

Nedenstaaende Andragende indsendte D. K.s Fællesstyrelse den 10. Juni 1916.

Til Justitsministeren!

„Dansk Kvindesamfund“ tillader sig herved ærbødigst at henlede den højttærede Ministers Opmærksomhed paa, at der i den vedtagne *Lov om Rettens Pleje*, hvor Talen er om Betingelserne for at blive beskikket til Embeder og Hverv, paa flere Steder er brugt Udtryk, som vil kunne vække berettiget Tvivl om, hvorvidt Adgang til disse i Fremtiden ogsaa vil staa Kvinder aaben. Vi henviser i saa Henseende særlig til følgende Paragrafer:

§ § 42—44 om at Betingelserne for fast eller midlertidigt at beklæde Dommerembeder ved Landets samtlige Retter,

§ 52 om Betingelserne for at beklæde Stillingerne som Justitssekretærer og Fuldmægtige ved Højesteret, Landsretterne, Sø- og Handelsretten i København og Københavns Byret, samt By- og Brevskriveren ved sidstnævnte Ret,

§ 55 for at kunne være Retsvidne, § 104 for at beskikkes til offentlige Anklagere,

§ 109 for at beskikkes til Politimester,

§ 269 for af Justitsministeriet at kunne beskikkes til Medlem af en Forligskommission,

§ 270 for at kunne møde til Mægling ved Retterne eller Forligs-